

Ú v o d

Riešenie úloh ekonomického a sociálneho rozvoja spoločnosti kladie zvýšené požiadavky na funkciu subjektívneho faktora v tomto procese. Hodnota spoločnosti je stvárnená v človeku, ktorý sa v nej vychováva, sociálne formuje a reálne uplatňuje. Z tohto dôvodu je zrejmé, že základným kritériom rozvoja spoločnosti je príprava a výchova nastupujúcej generácie.

Základom úspechu pri formovaní ľudského jednotlivca je odhalenie a rešpektovanie zákonitostí jednotlivých vývinových období. V ontogenéze človeka zohráva jednu z rozhodujúcich etáp vývinu obdobie predškolského veku. V súvislosti s ním sme boli veľmi často svedkami, že najdôležitejšie fakty, týkajúce sa tohoto krátkeho ontogenetického celku, boli už zistené. Veľmi často išlo o poznatky opisujúce predškolský vek ako obdobie v ktorom sa neodporúča žiadny cieľavedomý zásah do prirodzeného vývinu dieťaťa. Aj ja osobne som sa stretol s prípadom, keď si pred približne 15-timi rokmi staršia učiteľka materskej školy sťažovala na náš zámer testovať u detí úroveň vytrvalostných schopností 12-minútovým behom aj napriek upozorneniu, že tempo si deti určujú sami. Dnes táto spomienka vyvoláva úsmev nielen v odborných kruhoch, ale aj na tvárach jej mladších kolegýň.

Nedostatok takýchto prístupov bol prekonaný tézou o potrebe hlbšie spoznať toto obdobie, vyznačujúce sa senzitivnosťou vývinu a jeho využitím na hlbšie a trvalejšie podnety, ktoré sa môžu prejaviť v neskorších štádiách ontogenézy.

Cieľom našej práce je v súlade s uvedenými závermi prispieť na základe doteraz známych vedomostí a vlastných experimentálnych výskumov k spresneniu a aktualizácii poznatkov o telesnom vývine a motorickom rozvoji detí predškolského veku.

Chcem sa aj touto cestou poďakovať spolupracovníkom, ktorí mi pomáhali pri organizácii a realizácii výskumov – *Prof. PhDr. Michalovi Belejovi, CSc., Doc. PhDr. Karolovi Fečovi, CSc., PaedDr. Klaudii Zuskovej, PaedDr. Jane Výrostkovej a Mgr. Monike Miňovej z MC v Prešove.*

Za rady a cenné pripomienky osobitne ďakujem obidvom recenzentom – *Prof. PhDr. Júliusovi Kasovi, CSc. a Prof. PhDr. Michalovi Belejovi CSc.*

A u t o r